

OBSAH

1 Úvod do sociológie	9
1.1 Predmet sociológie	9
1.2 Sociológia ako veda	10
1.3 Sociológia a sociálne vedy	11
1.4 Členenie sociológie	12
1.5 Hlavné súčasné sociologické teórie	13
1.6 Funkcie sociológie	13
2 Spoločnosť	15
2.1 Spoločnosť	15
2.2 Sociálny svet	16
2.3 Spoločenské skupiny	17
2.3.1 Charakteristika sociálnej skupiny	17
2.3.2 Delenie skupín	18
2.4 Medzilidské vzťahy	20
2.4.1 Vzťahy v sociálnom prostredí	20
3 Spoločenská podstata človeka	23
3.1 Ja v spoločnosti, spoločnosť vo mne	23
3.2 Správanie jednotlivca v spoločnosti	24
3.3 Sociálne normy	28
3.4 Socializácia	31
4 Rodina a spoločnosť	38
4.1 Typy rodiny a manželstva	39
4.2 Životný cyklus rodiny	42
4.3 Činitele ovplyvňujúce vzťah v rodine	46
5 Etapy ľudského života	50
5.1 Životný cyklus	50
5.2 Sociálna charakteristika detstva	54
5.3 Sociálna charakteristika mladosti	56
5.4 Sociálna charakteristika dospelosti	57
5.5 Sociálna charakteristika staroby	59
6 Sociálna práca	62
6.1 Charakteristika sociálnej práce	62
6.1.1 Definícia a predmet sociálnej práce	63
6.1.2 Objekt sociálnej praxe a subjekt sociálnej práce	64
6.1.3 Ciele sociálnej práce	65
6.2 Metódy a techniky sociálnej práce	65
6.2.1 Metódy sociálnej práce	65
6.2.2 Techniky sociálnej práce	67

6.3 Organizácia sociálnej práce	68
6.4 Sociálny klient, sociálny problém a sociálna situácia	69
6.5 Etapy sociálnej práce, sociálna diagnóza	71
7 Sociálna politika v Slovenskej republike	74
7.1 Sociálna politika v slovenskej republike, jej ciele a úlohy	74
7.2 Objekty a subjekty sociálnej politiky	76
7.3 Sociálne zabezpečenie	77
7.4 Záchranná sociálna sieť	79
7.5 Zraniteľné skupiny obyvateľstva a ich sociálna ochrana	80
7.6 Zriaďovanie zariadení sociálnej starostlivosti	83
7.6.1 Starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb	84
7.6.2 Azylová starostlivosť	88
7.6.3 Hospicová starostlivosť	89
8 Sociálna starostlivosť o zdravotne postihnutých ľudí	91
8.1 Starostlivosť o telesne postihnutých jedincov	92
8.2 Starostlivosť o mentálne a duševne postihnutých	95
8.2.1 Charakteristika mentálneho postihnutia a sociálna starostlivosť o mentálne postihnutých	95
8.2.2 Charakteristika duševného ochorenia a sociálna starostlivosť o duševne chorých	98
8.3 Starostlivosť o zrakovo postihnutých	103
8.4 Starostlivosť o sluchovo postihnutých	105
8.5 Metódy práce sociálnej starostlivosti	108
8.5.1 Ciele metód sociálnej práce	109
8.5.2 Metódy na odstránenie alebo zmiernenie defektu	109
8.5.3 Terapeutické metódy	110
8.5.4 Diagnostické metódy	111
8.5.5 Rozdelenie zdravotne postihnutých detí podľa druhu postihnutia	111
8.6 Poradenská činnosť	112
8.6.1 Cieľ poradenskej činnosti	112
8.6.2 Poradenstvo pre zdravotne postihnutých a hendikepovaných	113
8.6.3 Socializácia zdravotne postihnutých osôb	113
8.7 Sociálne služby a komunity	114
8.7.1 Formy sociálnych služieb pre zdravotne postihnutých ľudí	115
8.7.2 Komunity	115
8.7.3 Stratégia práce s komunitou	115
8.8 Dobrovoľnícky sektor a svojpomocné združenia	117
8.8.1 Dobrovoľnícke sektory	117
8.8.2 Mimovládne neziskové organizácie	117
9 Sociálna starostlivosť o starých ľudí	120
9.1 Starnutie a staroba	121
9.2 Sociologická problematika staroby	124
9.2.1 Postavenie seniora v spoločnosti	124
9.2.2 Sociologická charakteristika starej populácie	126
9.3 Kvalita života seniorov	128
9.3.1 Rodinné zázemie	129
9.3.2 Finančné zabezpečenie seniorov	130
9.4 Sociálna starostlivosť – sociálna pomoc	130
9.4.1 Formy sociálnej pomoci	132
9.5 Sociálne služby (social services)	133
9.5.1 Opatrovateľská služba	134
9.5.2 Organizovanie spoločného stravovania	135

9.5.3 Prepravná služba	135
9.5.4 Starostlivosť o seniorov v zariadeniach sociálnych služieb	135
9.6 Sociálna práca na úseku starostlivosti o seniorov	138
9.6.1 Sociálne poradenstvo	139
9.7 Metódy a metodika sociálnej práce u seniorov	140
9.8 Sociálna práca na úseku starostlivosti o ťažko chorých seniorov	141
9.8.1 Prvá etapa – aktivity sociálneho pracovníka pred osobnou návštevou klienta ..	141
9.8.2 Druhá etapa – osobná návšteva sociálneho pracovníka doma	142
9.8.3 Tretia etapa aktivity sociálneho pracovníka po návšteve v domácnosti	143
9.9 Humanitárne združenia a organizácie nápomocné seniorom	144
10 Sociálna starostlivosť o marginalizované skupiny obyvateľov	160
10.1 Sociálna starostlivosť o rómske etnikum	161
10.1.1 Charakteristika rómskeho etnika	161
10.1.2 História Rómov na Slovensku	165
10.1.3 Rómovia na Slovensku, perspektívy života Rómov	169
10.1.4 Sociálna pomoc rómskemu etniku na Slovensku	172
10.2 Ľudia bez prístrešia – bezdomovci	177
10.2.1 Charakteristika bezdomovectva	177
10.2.2 Príčiny bezdomovectva	179
10.2.3 Vývin a formy bezdomovectva	179
10.2.4 Formy bezdomovectva	180
10.2.5 Problémy bezdomovcov	181
10.2.6 Ako sa správať k bezdomovcom	181
10.2.7 Aktivity na pomoc ľuďom bez domova	182
10.2.8 Organizácie sociálnej pomoci v SR	184
10.2.9 Zdravotná starostlivosť o bezdomovcov	185
10.2.10 Zdravie bezdomovcov	187
10.2.11 Kazuistika	188